

Lähettilä:

Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys —
Helsingforstraktens Ornitologiska Förening Tringa ry
Annankatu 29 A 16
00100 Helsinki
suojelusihteeri@tringa.fi

Vastaanottaja:

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
PL 36
00521 Helsinki
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Lausunto Fingrid Oyj:n Anttila–Länsisalmi 400 kV -voimajohtohankkeen YVA-selostuksesta (UUDELY/1157/2024)

Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys — Helsingforstraktens Ornitologiska Förening Tringa ry:n (rek.nro 116.353, 4497 jäsentä loppuvuonna 2024) tarkoituksena on edistää ja kehittää lintuharrastusta, lintujen- ja luonnonsuojelua sekä toimia alueensa lintuharrastajien ja tutkijoiden yhdyssiteenä. Yhdistyksen toiminta-alue on Helsinki ja sen ympäristö (entinen Uudenmaan maakunta sekä Sipoo entisellä Itä-Uudellamaalla).

Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys Tringa kiittää Uudenmaan ELY-keskusta lausuntopyynnöstä. Yhdistys on perehtynyt Fingridin Anttila–Länsisalmi-voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostukseen ja selostuksen liitteisiin ja lausuu mielipiteenään seuraavaa.

Yleistä

Porvoon Anttilan ja Vantaan Länsisalmen välisen kantaverkon vahvistamishankkeen tarkoitus on edistää ilmastotavoitteiden saavuttamista, mahdollistaa vetytalouden kehittyminen ja ylläpitää riittävää omavaraisuutta sähkön suhteen. Anttilan ja Länsisalmen sähköasemien välille suunniteltu 400 kV voimajohto on osa laajempaa kokonaisuutta pohjoiseteläsuuntaisen sähkönsiirtokapasiteetin vahvistamiseksi. Ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa tarkastellut reittivaihtoehdot ovat pitkälti ohjelmavaihetta vastaavat, ja vaihtoehdot eroavat linnustovaikutuksiltaan lähinnä jakson II Rimossen–Landbo osalta. Tringa huomioi, että ilmastotavoitteiden saavuttamisella ei voida perustella luontokatoa ja tärkeille lintualueille aiheutettavaa merkittävää haittaa. Tästä syystä hankkeen toteutuksessa valittavan vaihtoehdon tulee olla luonto- ja linnustovaikutuksiltaan mahdollisimman vähäinen. Keskitymme tässä lausunnossa jaksoon II sen potentiaalisesti merkittävien linnustovaikutusten vuoksi.

Jakson II reittivaihtoehdot

Kaikki selostuksessa esitetyt jakson II vaihtoehtoiset reittiosuudet (VE1-VE5/II) sijoittuvat Sipoonkorven seudun maakunnallisesti tärkeälle lintualueelle. Vaihtoehtoista VE1-VE3/II sijoittuvat lisäksi Sipoonkorven kansallisesti arvokkaalle FINIBA-alueelle ja pirstovat sekä kansallisesti että maakunnallisesti tärkeiden lintualueiden edustavia osia edellyttäen usean kilometrin verran uutta, leveydeltään enintään 62 m maastokäytävää. Näiden reittivaihtoehtojen haitalliset vaikutukset kohdistuvat alueiden kriteerilajeista mm. pikkusieppoon, töyhtötiaseen, idänuunilintuun ja mahdollisesti myös kehrääjään, ja vaikutukset on huomioitu ja kuvattu asianmukaisesti selostuksen luvussa 15.4.2. Vaihtoehdon VE5/II edellyttämä uusi maastokäytävä voi todennäköisesti heikentää ainakin pikkusiepon ja pyyn elinympäristöjä alueella. Sipoonkorven seutu on lisäksi eräs Uudenmaan ainoita edustavia alueita metsolle. Metso vaatii laajaa, peitteistä metsää elinympäristökseen ja lajin aktiiviset soittimet ovat usein metsämantereiden sisäosissa, mutta passiivisia 1–2 kukon soittimia voi löytyä myös metsämantereiden reunoilta. Hanketta varten tehdyissä selvityksissä on huomioitu metsonkin osalta lähtötietoaineisto, ja toisaalta metson lajityypilliset jätökset ovat näkyviä hyvin ja säilyviä mahdollistaen näin runsaiden epäsuorien havaintojen tekemisen. Varsinainen metson soidinpaikkakartoitus on kuitenkin toteutettu ainoastaan yhden aamun aikana (ohjelmavaiheen reittien osalta 30.4.2024 ja selostusvaiheen lisäreittien osalta 5.5.2025) eikä kartoitusta varten ole tehty pohjatyötä kevättalvella. Tämä lisää metson osalta epävarmuutta tuloksista ja tulkinnoista, eikä hanketta varten tehty selvitys metson soidinpaikoista ole riittävä tai Suomen ympäristökeskuksen raportin suositusten mukainen (Mäkelä & Salo 2021).

Tringa katsoo, että jakson II reittivaihtoehdot VE1-VE3/II eivät ole toteuttamiskelpoisia haitallisten linnustovaikutustensa vuoksi. Näiden reittivaihtoehtojen aiheuttama metsämantereen pirstoutuminen hävittää kriteerilajien elinympäristöä suoraan, ja lisäksi aiheuttaa epäsuoraa haittaa useille laajaa, yhtenäistä metsää tarvitseville ja/tai avoimia alueita karttaville metsälajeille. Pidämme linnustovaikutusten osalta kannatettavimpana vaihtoehtoa VE4/II.

Huomiomerkinnät

Selostuksessa esitetään voimajohdon huomiomerkintöjä törmäysriskin vähentämiseksi sellaisissa paikoissa, joissa riskiä pidetään suurena. Tällaisia paikkoja ovat mm. Sipoonjokivarren peltoalueet, Sipoonkorven seudun MAALI-alue ja sen reunamat sekä lintujen lentoreitit Östersundomin lintuvesien ja Sipoonjoen peltoalueiden välillä. Selostuksessa myös kuvataan hankkeen kaltaisen voimajohdon maakaapelina toteuttamisen haasteita ja päädytään siihen, että maakaapelointi ei tämänkaltaisessa hankkeessa ole mahdollista. Tringa kannattaa selostuksessa esitettyjä huomiomerkittäviä paikkoja suurikokoisten lintujen törmäysriskin vähentämiseksi.

Helsingissä 31.12.2025

Alexi Mikola

Puheenjohtaja

Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys —

Helsingforstraktens Ornitologiska Förening Tringa ry

Lähteet

Mäkelä, K. – Salo, P., Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi: Opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 47/2021.